

ADOLAT

IJTIMOIIY-SIYOSIIY GAZETA

adolat_gazeta@message.uz

www.adolat.uz

№ 13 (924)

2013-yil, 29-mart, juma

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўн биринчи ялпи мажлиси тўғрисида АХБОРОТ

2013 йил 28 март куни Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўн биринчи ялпи мажлиси очилди. Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг таклиф этилган аъзолари, вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари, бошқа ташкилотларнинг, оммавий ахборот воситаларининг вакиллари ҳозир бўлдилар. Мажлисни Олий Мажлиси Сенатининг Раиси И.Собиров олиб борди.

Сенаторлар ўз ишларини Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш

концепциясини амалга ошириш доирасида ишлаб чиқилган ва бир-бири билан ўзаро боғлиқ бўлган иккита Ўзбекистон Республикаси

қонунини кўриб чиқишдан бошладилар.

Чунончи, «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунини (янги тахрирда) кўриб чиқиш вақтида қонун фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятининг ташкилий асосларини янада такомиллаштиришга, маҳаллани аҳолини манзилли ижтимоий қўллаб-қувватлаш, хусусий тадбиркорлик ва оилавий бизнесни ривожлантириш марказига айлантиришга, шунингдек, давлат органлари фаолияти устидан жамоат назоратини амалга

ошириш тизимида маҳалланинг вазифаларини кенгайтиришга қаратилганлиги кўрсатиб ўтилди.

Қонун билан фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг аҳолининг ижтимоий ночор қатламларини қўллаб-қувватлаш дастурларини амалга оширишдаги, кам таъминланган оилаларнинг фарзандлари бўлган ёшлар никоҳдан ўтаётганида ҳамда тўй тантаналарини ўтказётганида уларга моддий ёрдам кўрсатиш, боласи икки ёшга етмаган, ишламаётган оналарга, шунингдек, бюджет ташкилотларида ишлайдиган оналарга ва улар-

нинг ўрнини босувчи шахсларга нафақалар тайинлаш ва тўлаш каби ваколатлари анча кенгайтирилди.

Фуқаролар йиғинларининг кенгашларига аҳолини, шу жумладан ижтимоий қўллаб-қувватлашга муҳтож ёлғиз қолган кекса фуқароларни, пенсионерларни ва ногиронларни ижтимоий муҳофаза қилиш, ёшларга ишга жойлашишда кўмаклашиш масалаларида кўшимча ваколатлар берилмоқда. Сенаторлар ушбу қонунни маъқулладилар.

«Электрон ҳукумат»

тизимини шакллантиришга оид комплекс дастурни амалга ошириш долзарб масала

Концепция: устувор вазифалар

Давлатимиз раҳбари 2012 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2013 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишлари бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузасида ахборот-коммуникация соҳасидаги чора-тадбирлар ва лойиҳалар, шу жумладан, электрон ҳужжат айланиши ҳамда электрон рақамли имзонинг асоси ҳисобланган «Электрон ҳукумат» тизимини шакллантиришга оид комплекс дастурни амалга ошириш муҳимлигини таъкидлаган эди.

Ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида бўлгани каби ахборот-коммуникация технологиялари соҳасидаги ислохотларни муваффақиятли амалга ошириш, аввало, ушбу соҳанинг ҳуқуқий асосларини шакллантириш ва такомиллаштириб боришни тақозо этади. Шунинг учун ҳам мамлакатимизда соҳанинг ҳуқуқий механизмларини янада такомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Утган давр мобайнида соҳага оид 11 та қонун, 3 та фармон, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 40 дан орტიқ қарорлари ва 300 дан орტიқ идоравий қонуности ҳужжатлари қабул қилинди.

Жамиятни ахборотлаштириш ва ахборот-коммуникация технологияларини янада ривожлантириш мақсадида 2003-2004 йилларда «Электрон рақамли имзо тўғрисида»-ги, «Электрон ҳужжат айланиши тўғрисида»-ги ва «Электрон тижорат тўғрисида»-ги Ўзбекистон Республикаси Қонунлари қабул қилинди. Мазкур қонун ҳужжатларини ишлаб чиқишда ушбу соҳадаги халқаро ҳуқуқий меъёрлар ҳамда бир қатор ривожланган давлатларнинг тажрибалари ҳам атрофлича ўрганилиб, мақбул жиҳатлари миллий қонунчилигимизга уйғунлаштирилди.

Диққат, танлов!

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СДП
«ЁШЛАРНИНГ ЭНГ ЯХШИ
ИННОВАЦИОН ЛОЙИХАЛАРИ»
РЕСПУБЛИКА КҮРИК-ТАНЛОВИНИ
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Эркин Иқтисодий Зоналар

Жиззах ва Сирдарё вилоятлари янада ривожланиши, тараққий этиши учун фавқулодда кўламга эга имкониятлар яратилди. 18 март куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Жиззах» махсус индустриал зонасини барпо этиш тўғрисида»ги Фармони эълон қилинди.

Мазкур Фармон юқори қўшилган қийматга эга бўлган рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлайдиган замонавий, юксак технологияли ишлаб чиқаришларни ташкил этиш учун хорижий ва маҳаллий инвестицияларни жалб этиш, бу борада қулай шарт-шароитларни

шакллантиришга, иккала вилоятнинг ишлаб чиқариш ва реурс салоҳиятидан самарали фойдаланиш, шу асосда янги иш жойларини яратиш ва аҳоли даромадларини оширишга хизмат қилади.

ФАКТ ВА РАҚАМ

Юртимизда 1 миллион 800 минг нафардан ортиқ бола 30 дан зиёд спорт тури билан мунтазам шуғулланмоқда. Бу рақам, 2003 йилга нисбатан олганда, 1,4 баробар кўпдир. Шу даврда мактаб ўқувчиларини жисмоний тарбия ва спорт машғулотларига жалб этиш 20,4 фоиздан 40,5 фоизга, жумладан, қизлар ўртасида 16,4 фоиздан 32,5 фоизга ўсган.

Спорт

Диёримиз довруғини дунёга таратаётганлар

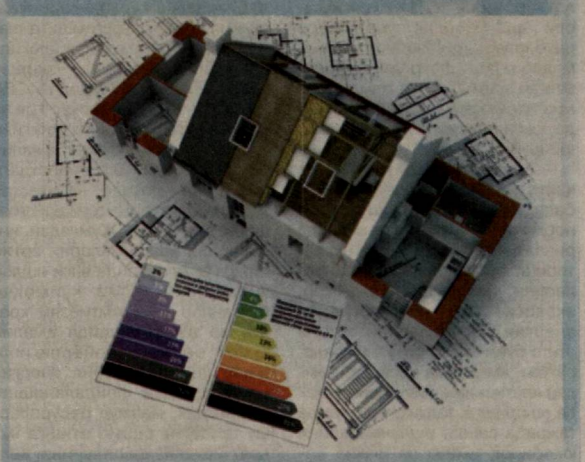
12-22 март кунлари Таиланд пойтахти Бангкок шаҳрида шарқ яккакурашлари бўйича жаҳон чемпионати бўлиб ўтди.

Дунёнинг 59 давлати спортчилари совринли ўринлар учун кураш олиб борган мазкур нуфузли мусобақада Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари ҳам муваффақиятли иштирок этиб, 3 та олтин, 6 та кумуш ва 2 та бронза медалини қўлга киритдилар.

Иновация

Ўзбекистонда «яшил уй»лар барпо этилади

Сайёрамизда аҳоли сонининг ошишига мутаносиб тарзда энергия истеъмоли ҳам ўсиб бормоқда. Ҳисоб-китобларга қараганда, 2075-2100 йилга бориб аҳоли сони тахминан 12 миллиардга етиши, энергия истеъмоли эса киши бошига ҳозирги ўртача 4 кВт дан, 2075 йили 9,1 кВт га етиши кутилмоқда.

7 ➤

8 ➤

2 ➤

Нуктаи назар

Бугун дунё сиёсатига назар ташла- сангиз, кабиҳ ниятли кимсалар то- монидан амалга оширилаётган ишларни кўриб, кўнглингиз оғрийд...

Юксак маънавият дебочаси

Шу ўринда савол тугилади: бундай оқимларга қандай одамлар қўшилишлари мум- кин? Ҳеч иккиланмасдан таъ- кидлаш жоизки, ҳали ўзлги- ни англаб етмаган, диний ва дунёвий билими ўта паст ки- шилар гаразли мақсадни кўзлаганларнинг ваъдалари- га тез алданядади...

оналар, тарбиячилар, устоз- лар ёшлар билан бўладиган мулоқотлар чоғида жонли ми- соллар келтириб, жаҳонда со- дир бўлаётган нохуш ҳолат- ларни шарҳлашлари, фар- зандларига тўғри йўналиш беришлари керак, деб ўйлай- ман...

Манлула МАНСУРОВА, Шайхонтоҳур тумани 7-сонли давлат нотариал идораси нотариуси

Дастурий ғояларимизга мос масалалар

Жамоат фонди эътиборидан четда эмас

Матбуот анжумани

Олий Мажлис ҳузуридаги Нодавлат но- тижорат ташкилотлар ва фуқаролик жамияти- нинг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш Жамоат фонди маблағларини бошқариш бўйича Парламент комиссияси ва Олий Маж- лис Қонунчилик палатасининг Ахборот хиз- мати ҳамкорлигида оммавий ахборот воси- талари учун матбуот анжумани ўтказилди.

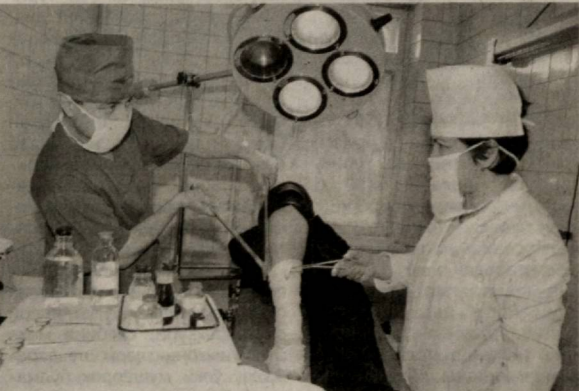
Тадбир Жамоат фонди маб- лағларини бошқариш бўйича Парламент комиссиясининг 2012 йилдаги фаолияти янун- лари ҳамда "Обод турмуш йили" Давлат дастурида бел- гиланган устувор вазифалар ва 2013 йилда фуқаролик жамия- ти институтлари фаолиятини рағбатлантиришнинг муҳим йўналишларига бағишланди...

лат ҳокимияти органлари ва бизнес субъектлари фаол иш- тирок этиб келмоқда. — Утган йили узоқ қишлоқ жойларда 80 та ўқув маркази ва курси фаолият бошлади, натижада тўрт мингга яқин, авваламбор, ёшлар ва хотин- қизлар кичик, оилавий бизнес ва тадбиркорликка жалб қилинди...

Ижтимоий ғимоя

Соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш, ре- продуктив саломатликни кенг жорий этиш каби масалалар давлатимиз сиёсатининг у- стувор йўналишларидан бири ҳисобланади.

Камчиликлар назоратга олинди

Қашқадарё вилояти Китоб туманлараро 36-сонли тиббий меҳнат экспертиза комиссия- си ходимлари аҳоли ўртасида ногиронлиқни ўз вақтида аниқ- лаш ва белгилаш ишларини қизғин олиб боришмоқда. Но- гиронлиқнинг олдини олиш, тўғри белгилаш ва реабилитация бўйича соғлиқни сақлаш бўлимлари билан ҳамкорлик- да бир мунча ишлар амалга оширилди...

ликка кўмаклашиш марказига юборилади. 5 нафар III гуруҳ ногирони ишга жойлаштирил- ди. Ногиронларнинг ижтимо- ий ғимоясига алоҳида эъти- бор берилиб, уларнинг реоби- литация воситалари ва про- тез-ортопедик махсулотларига бўлган эҳтиёжи имкон бори- ча қондириб келинмоқда. 87 на- фар ногирон реабилитация марказига даволаниш учун юборилди...

Илёс САХАТОВ, «Adolat» мухбири

Икром ОЛИМЖОНОВ, Китоб туманлараро 36-сонли ТМЭК раиси

Инновацион технологиялар

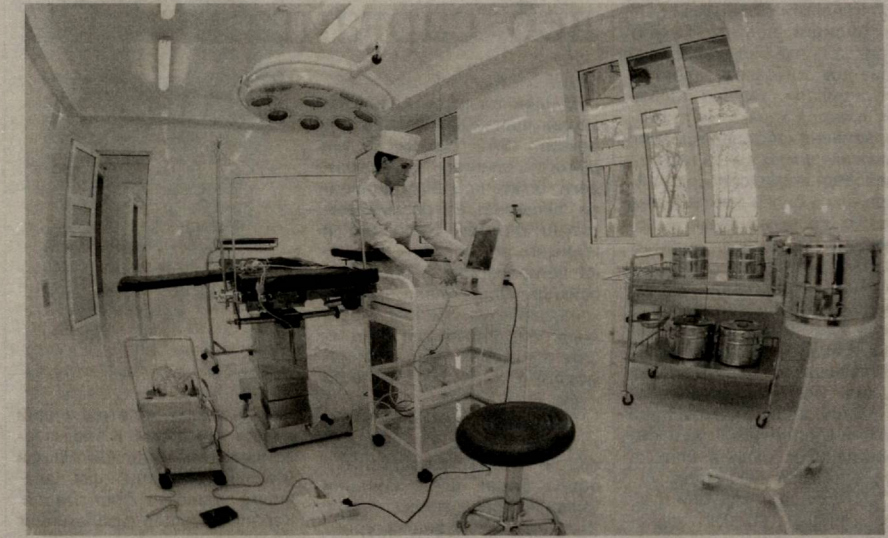
ташхис ва даволашда янгича самара бермоқда

Тиббиёт

Сил инсоният билан бирга яшаб, унинг ҳаёти, ривожланишига доимий равишда тўсиқ бўлиб келаётган юқумли касалликлардан би- ридир. Шарқнинг буюк табиби Абу Али ибн Синонинг қолдирган манбаларига кўра, бу хас- таликка иқтисодий жиҳатдан ночор кишилар кўпроқ чалинадилар.

Сил касаллигини таёқчаси- мон бактериялар ҳақиқатини XVIII асрнинг охирига келиб немис олими Роберт Кох аниқ- лаган. Мазкур касаллик бацил- лар, яъни балғамда бактерия- лар ажратилиб чиқаётган тури билан оғриган бемор билан битта хонада, ёпиқ жойда му- лоқотда бўлганда юқади. Айниқса, кучли йўталаётган ва гапирётган бемор атрофга сил микробини ажратиб чиқа- ради. Агар хона шамоллатиб турилмаса ёки сунъий ҳаво ал- мастиришчи воситалар ўрна- тилмаган бўлса, сил микробла- ри хона ҳавосида 1 соатгача муаллақ ҳолда туриб, соғлом одамнинг нафас йўллариغا тушганда сил касаллигини ча- қириши мумкин.

лай ижтимоий-иқтисодий, эко- логик ва демографик омиллар, миграция жараёнлари ва турли хил инфекцияларни юқтирган- лар сони ортаётгани сабабли кўпаяётгани қайд қилинмоқда. Бутун жаҳон миқёсида сил касалликлари даволаш самар- аси 85 фоизни ташкил қилса, юртимиздаги ушбу кўрсаткич 87 фоизга етди. Хусусан, Ўзбе- кистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "2011-2015 йил- ларда Ўзбекистон Республика- сида сил касаллиги билан кас- салланишни камайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарори юқорида- ги кўрсаткичга эришилишига хизмат қилмоқда. Қарорга асосан, ушбу йўна- лишдаги тиббий хизмат муас- сасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, ай- ниқса, жойлардаги сил касал- ликлари шифохоналаридаги курилиш-реконструкция иш- лари олиб борилиши ҳамда уларнинг ҳар бирини замона- вий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш устувор вазифалар- дан ҳисобланади. Сўнгги йилларда мамлака- тимизда сил каби эпидемио- логик касалликни ўз вақтида

аниқлаш ва даволашда сифат жиҳатдан янги, энг юксак та- лабларга жавоб берадиган бирламчи, ихтисослаштирил- ган марказларни ўз ичига қа- раб олган тиббиёт муассаса- ларининг мукамал тармоғи яратилгани барчага маълум. Ана шундай муассасалардан бири — 2009 йилда ташкил қилинган Республика ихтисос- лаштирилган Фтизиатрия ва пульмонология илмий-амалий тиббиёт Маркази юртимизда фтизиатрия хизматини тако- миллаштириш, сил ва сурун- кали носпецифич ўпка касал- ликларига қарши курашиш, мазкур хасталикларни энг за- монавий муолажалар асосида самарали даволашга хизмат қилувчи етакчи илмий муассас-

са ҳисобланади. Марказ хо- дамлари томонидан кенг жа- моатчилик орасида соғлом турмуш тарзининг тарғиботи кучайтирилганлиги ва юқумли касаллик ҳисобланмиш сил касаллиги тарқалишининг олди- ни олишга қаратилган самарали чора-тадбирлар амалга оширилиши натижасида сил билан касалланиш сўнгги 10-15 йил ичида 33,2 фоизга, хас- талик туфайли ўлим ҳолатла- ри эса 60 фоизга камайди. Республика ихтисослашти- рилган Фтизиатрия ва пуль- монология илмий-амалий тиб- биёт Марказида касалликка аниқ ташхис қўйиш, микобак- терияларни аниқлашда керак бўладиган замонавий аппарат- лар билан жиҳозланганлиги

бўйича дунёнинг 10 та йирик лаборатория-хоналари сира- сига кирган. Бу ҳақда Соғлиқ- ни сақлаш вазирлиги ташаб- буси билан яқинда Бутунжаҳон силга қарши курашиш кунига бағишлаб ўтказилган матбуот анжуманида Марказ директо- ри Мирзағолиб Тиллашайхов томонидан тўхталиб ўтилди. Шунингдек, нотиқ Марказда 10 та бўлим фаолият юритиб, бир йилда 5 минг нафардан ортик беморга хизмат кўрсатиш им- конияти мавжудлигини таъ- кидлади. Афсуски, сил касаллигининг юқумли турларига, дори-дар- монларга чидамли бўлган тур- рига чалинган беморлар ора- сида даволанишни хохламайдиганлар ёки узил-кесил даволан-

масдан туриб, даво чораларини ўзбошимчалик билан тўхтатиб қўйдилганлар учраб турибди. Аҳолининг кенг қатламлари- га кўрсатиладиган тиббий ёрдам сифатини янада оши- риш тарафдори ҳисобланган ва соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишда ўз иштироки- ни янада кучайтиришни мақ- сад қилган Ўзбекистон "Адо- лат" социал-демократик пар- тияси айнан ана шундай ҳолат- ларнинг олдини олиш, унинг кенг тарқалиб кетишига қарши курашиш мақсадида жойлар- да қатор тарғибот-ташвиқот ишларини олиб бормоқда. Шу- нингдек, партиянинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси- даги фракцияси аъзолари то- монидан айни пайтларда "Силнинг олдини олиш ва уни даволашга доир қонун ҳужжат- ларининг такомиллаштирили- ши муносабати билан Ўзбе- кистон Республикасининг ай- рик қонунларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғриси- да"ги қонун лойиҳаси кенг му- хокама қилинмоқда. Ушбу лойиҳада мамлакатимизда сил бўйича эпидемиологик кўрсат- кичлар Марказий Осиё ва Рос- сия давлатларидагига нисба- тан 1,5 баробар кам бўлиши- га қарамай, Ўзбекистон Рес- публикасининг Фуқаролик про- цессуал кодекси ва "Аҳолини силдан муҳофаза қилиш тўғри- сида"ги Ўзбекистон Республи- каси Қонунига тегишли ўзгар- тиш ва қўшимчалар киритиш назарда тутилган. Унга кўра, сил касаллигининг юқумли тур- ларига, унинг дори-дармон- ларга чидамли бўлган турига чалинган ва даволанишни хоҳ-

ламайдиган, атайин давола- нишдан бош тортадиган бе- морларнинг соғлом фуқаролар учун муайян эпидемиологик ха- тар туғдиришини инобатга ол- ган ҳолда, ушбу тоифадаги бе- морларни суднинг қарорига асосан ихтисослаштирилган силга қарши муассасага маж- бурий тарзда даволаниш учун жойлаштиришга оид қатъий нормалар белгиланиши режа- лаштирилмоқда. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг мамлакатимиз- даги ваколатхонаси вакиллари- нинг эътирофи эйтишича, бутун- ги кунда Ўзбекистонда диаг- ностиканинг энг замонавий ус- луби ва ускуналари ёрдамида ушбу хасталикка ўз вақтида ташхис қўйиш ва уни сифатли даволаш учун барча шарт-ша- роитлар етарли. Давлат томо- нидан силга қарши курашиш дастурига ажратилган маблағ- дан самарали фойдаланилиши натижасида БМТнинг Минг- йиллик саммитида жаҳон мам- лакатлари олдига қўйилган мақсадлардан бири рўёбга чиқиши, яъни тарқалиш ва ўлим ҳолати бўйича 1990 йил- даги кўрсаткич 2015 йилга ке- либ икки баробарга қисқари- ши кутилмоқда. Албатта, бу каби натижага эришиш учун фуқаролар йил- да камидан бир маротаба тиб- бий кўриқдан ўтиб, ўзи ва яқинларининг соғлиғига нис- батан эътиборлироқ бўлишлар- и талаб этилади.

Саодат СОДИҚОВА, «Adolat» мухбири

